

EVOLUUTIO

Charles Darwin ja luonnonvalinta

- *Evoluutio* tarkoittaa sitä, että eläinlajit ja kasvilajit ovat kehittyneet toisista lajeista. Lajit siis muuttuvat aikojen kuluessa.
- *Charles Darwin* oli englantilainen luonnontutkija. Häntä pidetään evoluution "isänä".
- Darwin kirjoitti vuonna 1859 kirjan "*Lajien synty*", jossa hän kertoi evoluutiosta ja luonnonvalinnasta.
- *Luonnonvalinta* tarkoittaa sitä, että ympäristöön hyvin sopeutuneet yksilöt selviävät ja huonosti sopeutuneet kuolevat.
- Elossa pysyneet yksilöt saavat lapsia ja siirtävät niille hyvät ominaisuudet. Näin lajit kehittyvät ja sopeutuvat paremmin luontoon.
- Evoluution todisteena toimivat esimerkiksi *fossiilit*.
- Fossiilit ovat syntyneet joskus eläneistä eliöistä. Esimerkiksi dinosaurusten fossiileja on löytynyt paljon.

Maapallon synty ja elämän kehitys

- Maapallo syntyi 4,6 miljardia vuotta sitten.
- Ensimmäiset elävät eliöt syntyivät noin 3,8 miljardia vuotta sitten. Ne olivat bakteereja.
- Elämän aikakaudet:

1) Elämän alkuaika

Elämää oli vain merissä. Oli bakteereja ja muita yksinkertaisia eliöitä.

2) Elämän vanha aika

Merissä eli simpukoita, mustekaloja ja ensimmäisiä kaloja ja sammakkoeläimiä.

Eläimiä ja kasveja alkoi elää myös maalla.

3) Elämän keskiaika

Paljon matelijoita.

Hirmuliskojen eli dinosaurusten aikaa.

Ensimmäisiä nisäkkäitä ja lintuja.

Elämän keskiaika loppui hirmuliskojen sukupuuttoon. Se johtui siitä, että asteroidi törmäsi maapalloon ja ilmasto kylmeni.

4) Elämän uusi aika

Elämme edelleen tätä aikaa.

Paljon erilaisia nisäkkäitä.

Ihminen kehittyi.

Ihmisen evoluutio

- Ensimmäiset ihmiset kehittyivät noin 2 miljoonaa vuotta sitten Afrikassa.
- Nykyihminen (*Homo sapiens*) kehittyi noin 200 000 vuotta sitten.
- Tällä hetkellä olemme ainoa ihmislaji maapallolla.
Joskus maapallolla on kuitenkin ollut monta ihmislajia: me nykyihmiset ja esimerkiksi neanderthalinihminen.
Muut ihmislajit ovat kuolleet sukupuuttoon.